

Jak walczy się ze smogiem w innych województwach?

Nie tylko Wrocław i Dolny Śląsk. Z problemem zanieczyszczonego powietrza zmagają się duże metropolie niemal w całej Polsce. Jakie działania podejmują samorządy Krakowa, Poznania i Rybnika, by zminimalizować niską emisję?

Jak walczy się ze smogiem – fot. do artykułu

Od grudnia 2015 r. w Krakowie obowiązuje uchwała, pozwalająca kierowcom na darmowe korzystanie z komunikacji miejskiej w przypadku dużego poziomu zanieczyszczeń. Aby tak się stało, średnie stężenie z danej doby (pyłu PM10) w powietrzu musi przekroczyć 150 mikrogramów na metr sześcienny, a wynik ten musi zostać zanotowany na wszystkich

Jak walczy się ze smogiem w innych województwach?

stacjach pomiarowych rozlokowanych na terenie Krakowa. Darmowa komunikacja obowiązuje także w przypadku, gdy jedna stacja zanotuje stężenie powyżej 200 mikrogramów.

Pod uwagę brane są wyniki odczytywane w godzinach 16-18, które stanowią podstawę do wydania komunikatu o bezpłatnej komunikacji przez całą następną dobę. Aby skorzystać z tego przywileju, należy dysponować ważnym dowodem rejestracyjnym na samochód osobowy, a także aktualnym badaniem technicznym. Oprócz samego kierowcy za darmo mogą podróżować także jego towarzysze, których liczba musi odpowiadać ilości miejsc w samochodzie, na który wydany jest dowód.

Jak ustawa ta sprawdza się w praktyce? Zdaniem doradcy prezydenta miasta Krakowa ds. jakości powietrza, Witolda Śmiałka, na ocenę efektów jest jeszcze za wcześnie.

- Niedawno otrzymaliśmy pierwsze dane na temat jej funkcjonowania, teraz będziemy je analizować i wyciągać wnioski - mówi.

Jego zdaniem głównym sposobem walki ze smogiem w Krakowie jest Program Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE).

- W ramach tego projektu na likwidację i wymianę starych pieców i kotłowni miasto przeznaczy w tym roku ponad 120 milionów złotych - tłumaczy.

PONE zapewnia mieszkańcom dotację na wymianę systemu grzewczego opartego na paliwie stałym, podłączenie ciepłej wody w związku z likwidacją palenisk i kotłowni, a także instalację kolektorów słonecznych i pomp ciepła. Maksymalna kwota dofinansowania to 8

Jak walczy się ze smogiem w innych województwach?

tysięcy zł do pieca gazowego i 30 tysięcy do pomp ciepła.

- Niedawno rozpoczęliśmy też program badawczy, który ma na celu lepsze rozpoznawanie procesu powstawania zanieczyszczeń w naszym mieście, co pozwoli na efektywniejszą walkę z nimi – dodaje Witold Śmiątek.

Problem obecny w mediach

W Krakowie funkcjonuje również Forum Dialogu Społecznego, w ramach którego samorząd miasta spotyka się z mieszkańcami i konsultuje możliwe sposoby ograniczania zanieczyszczeń.

- O problemie dużo mówi się w mediach, jednak wśród samych krakowian masowego poruszenia jeszcze nie ma. Wydaje mi się, że jego skalę najlepiej rozumieją ludzie młodzi, którzy aktywnie udzielają się w mediach społecznościowych, przez co ich wrażliwość na tę tematykę jest znacznie większa. Mamy nadzieję, że mentalność ludzi będzie się stopniowo zmieniać – podsumowuje doradca prezydenta miasta Krakowa ds. jakości powietrza.

Ciepło ucieka z mieszkań

W Poznaniu jednym ze sposobów walki ze smogiem jest program „Trzymaj ciepło!”, realizowany przez Urząd Miasta.

- Akcja ma na celu zwrócenie uwagi mieszkańców na fakt, że ciepło ucieka z

Jak walczy się ze smogiem w innych województwach?

ich domów wieloma drogami. Likwidacja tego problemu mogłaby zmniejszyć częstotliwość palenia w piecach, co prowadzi nie tylko do znaczących oszczędności, ale też ograniczenia niskiej emisji – mówi Maja Niezborąła, kierownik Oddziału Informacyjno-Programowego Wydziału Ochrony Środowiska w Urzędzie Miasta Poznań.

Do bezpłatnego udziału w projekcie mogą zgłaszać się mieszkańcy domów jednorodzinnych, a także lokatorzy kamienic zlokalizowanych w śródmieściu. Za pomocą kamery termowizyjnej w budynkach tych dokonywane są pomiary pokazujące miejsca, którymi ucieka ciepło.

– Kilkanaście dni po zakończeniu badania właściciel otrzymuje specjalistyczny raport wraz ze zdjęciami – tłumaczy Maja Niezborąła.

Obecnie w Poznaniu odbywa się już siódma edycja programu „Trzymaj ciepło!”. Jak mówi kierownik Oddziału Informacyjno-Programowego, akcja cieszy się coraz większym zainteresowaniem.

– Mamy już listę chętnych na przyszły rok. Ludzie coraz częściej zgłaszają swoje domy do naszych pomiarów – zapewnia.

Smog musi wyjść

Z problemem zanieczyszczeń w powietrzu od lat boryka się także zlokalizowany na Śląsku

Jak walczy się ze smogiem w innych województwach?

Rybnik.

- Nasze miasto jest na szczycie rankingów miejscowości o powietrzu najbardziej zatrutym rakotwórczym i mutagennym pyłem PM10 – mówi Emil Naglewski z Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych (CRIS).

Instytucja ta jest inicjatorem akcji „Wyjście smoga”, mającej na celu uświadamianie rybniczian o skali i skutkach problemu.

Projekt zainicjowało uruchomienie tablicy informacyjnej, na której wyświetlane są bieżące stężenia pyłu PM10. Następnym krokiem była kampania billboardowa – w przestrzeni miejskiej pojawiły się hasła „Smog zabija” wraz z szacunkową liczbą przedwczesnych zgonów, spowodowanych przez zanieczyszczenia powietrza. Wyprodukowano także 45 tysięcy „Przewodników po rybnickim smogu”, które trafiły do mieszkańców wraz z „Gazetą Rybnicką”, wysłaną przez urząd miasta informacją podatkową oraz za pośrednictwem sieci

Jak walczy się ze smogiem w innych województwach?

placówek miejskich.

- Najlepszą przestrzenią do upowszechniania tych informacji okazał się jednak Internet: strona wyjsciesmoga.pl oraz Facebook. Nie oznacza to jednak, że zaniedbaliśmy bezpośrednie kontakty z rybniczanaami – zaznacza Emil Naglewski.

- Na jednym z takich spotkań nasz prezydent, Piotr Kuczera, zapowiedział podwojenie budżetu przeznaczonego na walkę ze smogiem. Na innych gościliśmy zaś naukowców z Polskiej Akademii Nauk i Politechniki Śląskiej.

Jak podkreśla, akcji towarzyszy ogromne zainteresowanie.

- Mimo że informacje, które przekazujemy mieszkańcom są niekiedy bardzo frustrujące, spotykają się one z pozytywnym odbiorem. Ludzie muszą wiedzieć o zagrożeniach wynikających z zanieczyszczonego powietrza, żeby móc chronić siebie i swoich bliskich. Tylko świadomi mieszkańcy są w stanie akceptować, wymuszać i aktywnie wspierać niezbędne zmiany przekonuje Emil Naglewski.